VTH-Jaarverslag Meierijstad 2017

Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Omgevingsrecht, Algemene Plaatselijke Verordening, Bijzondere wetten

Inleiding

Voor u ligt het eerste VTH-jaarverslag van de nieuwe gemeente Meierijstad. Dit jaarverslag geeft een eerste inkijk op de uitgevoerde activiteiten binnen het werkatelier Vergunningen, Toezicht en Handhaving over het jaar 2017 met betrekking tot het omgevingsrecht (bouwen, slopen, strijdig gebruik, uitvoeren van een werk, milieu, monumenten, brandveilig gebruik, kappen en in- en uitweg maar ook bijzondere wetgeving APV en openbare ruimte).
Iedere gemeente is verplicht om jaarlijks bekend te maken hoe de wettelijke taken rondom omgevingsrecht zijn uitgevoerd. Ook is er een jaarlijkse verantwoordingsplicht om verslag te doen van de wijze waarop uitvoering is gegeven aan deze wettelijke taken. Met dit jaarverslag wordt daar invulling aan gegeven.

Artikel 7.7 van het Besluit omgevingsrecht (BOR) en artikel 10.6 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht (MOR) geven aan wat en hoe er gemonitord moet worden en hoe daarvan verslag moet worden gedaan.
Vanwege het feit dat het jaar 2017 het jaar was van de fusie en daardoor vooral gefocust op de harmonisatie van het VTH-beleid is er weinig tot niets te toetsen aan het behalen van gestelde doelen wegens het ontbreken van een actueel VTH-beleid voor Meierijstad. Uiteraard zijn de VTH-taken uitgevoerd en is er hard gewerkt om zo snel mogelijk het registratiesysteem op orde te hebben. Mede vanwege dit laatste zijn de gegevens van 2017 niet representatief.

Veel werk is er verzet om het VTH-beleidsplan 2018-2022 en het VTH-uitvoeringsprogramma 2018 op te stellen. Op 31 januari 2018 zijn deze twee genoemde plannen door het college van Meierijstad vastgesteld en op 29 maart 2018 ter kennisname voorgelegd aan de raad. Dit betekent dat er vanaf 2018 een goede start gemaakt kon worden met het realiseren van de gestelde beleidsdoelen. Vanaf dat moment wordt ook gemonitord op de gestelde indicatoren in het VTH-beleidsplan en uitvoeringsprogramma 2018.

Dit jaarverslag beschrijft een terugblik over 2017 waarin onder andere een weergave van hoe we gekomen zijn tot een professioneel plan met handreikingen en concrete doelstellingen voor de uitvoering van het toezicht en de handhaving op de VTH-taken leefomgeving breed. Maar daarnaast natuurlijk ook een cijfermatig overzicht van VTH over 2017 voor zover beschikbaar.

Inhoudsopgave

Inleiding 2
1. Algemeen 4
2. Vergunningen 5
3. Toezicht en Handhaving 7
4. Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) 9

1. Algemeen

Het jaar 2017 stond vooral in het teken van de opstart van de nieuwe gemeente Meierijstad. Voor het werkatelier vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) betekende dat het harmoniseren van het VTH-beleid, het VTH-uitvoeringsprogramma 2018 en de werkprocessen van vergunningen, toezicht en handhaving. Dus van drie verschillende beleids- en uitvoeringsplannen naar één, van drie registratiesystemen naar één en van drie werkprocessen naar één. Daarnaast diende alle lopende vergunning aanvragen, verzoeken om handhaving en andere meldingen en klachten op het gebied van de leefomgeving te worden afgewerkt, deels via de 'oude' systemen en deels via het nieuwe. Daarnaast kwamen natuurlijk ook nieuwe aanvragen en verzoeken binnen via het nieuwe systeem en ook deze moesten opgepakt worden. Omdat de administratieve werkzaamheden vanuit een ander werkatelier geleverd worden, kon niet over de juiste administratieve capaciteit en kwaliteit beschikt worden waardoor meer administratief werk door VTH zelf gedaan moest worden. Daar komt nog bij dat er in de loop van 2017 binnen VTH een aantal collega's is vertrokken naar een andere werkgever. Het invullen van deze vacatures kostte de nodige tijd. Deze overgangs-, start perikelen hebben zeker in het eerste half jaar gezorgd voor vertraging en grote niet overzichtelijke werkvoorraden. Kortom een start met enig oponthoud.

Uiteraard is alles in het werk gesteld om ervoor zorg te dragen dat de wettelijke taken zoals die bij het bestuur van de gemeente Meierijstad, als zijnde bevoegd gezag, zijn neergelegd op de juiste wijze uit te voeren, conform het gestelde in hoofdstuk 5 Uitvoering en Handhaving van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). In 2017 was er nog geen actueel VTH-beleidsplan voorhanden waarin de gestelde doelen en prioriteiten stonden opgenomen. Wel heeft eind 2016 begin 2017 de risicoanalyse plaatsgevonden die mede de basis heeft gevormd voor het huidige in januari 2018 vastgestelde VTH-beleidsplan Meierijstad 2018-2022. Vanaf midden 2017 is dan ook steeds meer conform dat beleid gewerkt. Dus daar waar de risico's het grootst waren is het zwaarst getoetst, daar is het toezicht op gefocust en is de bestuurlijke handhaving op gericht.

Naast de reguliere werkzaamheden is door het werkatelier VTH ook input geleverd aan de diverse te harmoniseren verordeningen en beleidsplannen zoals het VTH-beleidsplan, maar ook het evenementenbeleid, horecabeleid, integraal veiligheidsbeleid, welstandsbeleid, APV en diverse bestemmingsplannen. Verder wordt er vanuit VTH input geleverd voor de implementatie van de Omgevingswet. Meierijstad breed is daarvoor een projectgroep opgericht die hier de komende jaren het voortouw in gaat nemen.

In de volgende hoofdstukken zullen de gegevens die er zijn over 2017 gepresenteerd en voor zover mogelijk toegelicht worden. In hoofdstuk 2 het onderdeel vergunningen, hoofdstuk 3 toezicht en handhaving en als laatste hoofdstuk 4 met daarin een toelichting en verwijzing naar de resultaten van de omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) in 2017 met betrekking tot de daar belegde milieutaken.

2. Vergunningen

Binnen het atelier VTH worden alle vergunningaanvragen beoordeeld die betrekking hebben op de leefomgeving. Dus niet alleen die worden aangevraagd op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) maar ook de aanvragen op grond van de APV en de bijzondere wetten.
In onderstaande tabel een overzicht van de totaal ontvangen (kolom ontvangen in) aanvragen om omgevingsvergunning, opgesplitst naar de diverse activiteiten. In de kolom 'Aantal' staat het aantal aanvragen dat in 2017 is beoordeeld en afgehandeld. Dit zijn er soms dus meer en soms minder dan het aantal dat ontvangen is, wat alles te maken heeft met de werkvoorraad die is meegenomen van het vorige jaar 2016.

Product	Aantal	Ontvangen in 2017
Omgevingsvergunning bouwen	653	610
Omgevingsvergunning afwijken ruimtelijke regels	253	204
Omgevingsvergunning vellen houtopstand	126	131
Omgevingsvergunning slopen bouwwerk / sloopmelding	498	17 / 482
Omgevingsvergunning uitvoeren werk	37	32
Omgevingsvergunning in-/uitrit	157	141
Omgevingsvergunning brandveilig gebruik	17	13
Aanvragen vooroverleg	494	370

APV / Bijzondere wetten	Aantal	Ontvangen in 2017
Melding brandveilig gebruik	31	39
Melding evenementen	330	308
Evenementenvergunning	174	156
Exploitatievergunning	77	27
Drank- en horecavergunning	40	38
Overige vergunningaanvragen (APV, reclame, kansspel, e.d.)	62	167
collectevergunning	40	40
incidentele festiviteit melding	12	12
kampeerontheffing	1	1
kapmelding met herplantplicht (voorpootrecht)	4	4
kapmelding zonder herplantplicht	1	1
loterijvergunning	14	14
melding klein kansspel	10	10
melding wijziging leidinggevenden DHW	3	3
ontheffing afwijken openingstijden	1	1
speelautomaten aanwezigheidsvergunning	14	14
standplaatsvergunning	44	44
terrasvergunning	2	2
tijdelijk gebruik van gemeentegrond	13	13
verklaring van geen bezwaar (natuurbeschermingswet)	8	8

De hoeveelheid aanvragen en de aanwezige capaciteit binnen VTH / vergunningen heeft er toe geleid dat niet alles op de juiste wijze kon worden behandeld. Naast de reguliere werkzaamheden, aanvragen blijven immers binnenkomen, was het juist ook van belang dat de werkwijzen op elkaar zijn afgestemd. Hier is veel tijd in gaan zitten wat te maken had met het vertrek van capaciteit, nog niet goed werkende digitale systemen en het onvoldoende beschikbaar hebben van administratieve ondersteuning. Verder moesten de sjablonen Meierijstads gemaakt worden en is gestart met het beschrijven van de werkprocessen. Om dit alles te kunnen doen hebben er, in overleg met het college, concessies moeten plaatsvinden op kwaliteit. Met name om grotere achterstand en ernstige termijnoverschrijdingen te voorkomen heeft de inhoudelijke beoordeling van vergunningaanvragen in ieder geval risicogericht plaatsgevonden.

Voor wat betreft de werkzaamheden met betrekking tot APV, bijzondere wetten en de Drank- en Horecawetgeving is met name op het gebied van de evenementenvergunningen en meldingen het nodige in het werk gesteld om te komen tot één gelijklopend proces. Daarvoor is van belang dat ook het beleid hier de ruimte voor biedt, dus dienden eerst de drie verschillende beleidsdocumenten op elkaar afgestemd te worden. In 2017 is daar de eerste aanzet voor gemaakt en medio 2018 zal een nieuw evenementenbeleid voor Meierijstad vastgesteld kunnen worden. Daarna kan op een eenduidige wijze de beoordeling van evenementenvergunningen en meldingen worden bewerkstelligd.

In 2017 is de door de VNG mede geïnitieerde landelijke pilot afgerond om mengvormen horeca-detailhandel in de toekomst makkelijker te maken. De voormalige gemeente Veghel heeft aan deze pilot deelgenomen met een 7-tal Veghelse ondernemers die in hun horecazaak tevens detailhandel uitvoerden (bijv. restaurant waar ook kookboeken worden verkocht), of detailhandel die tevens horeca uitvoerden (bijv. mode winkel die een drankje schenkt). Deze pilot is in september 2017 afgerond en heeft als resultaat dat deze ervaringsgegevens worden ingebracht bij het maken van de nieuwe aanpassingen in de Drank- en horecawet. De komende jaren zal blijken of en hoe de wetmakers in Den Haag deze input gebruiken. In Veghel was de pilot goed verlopen, er zijn geen klachten of vragen geweest.

Op juridisch gebied is met betrekking tot vergunningen door de juridisch medewerkers vooral meegedacht en geadviseerd op het gebied van beleid, processen en de te gebruiken sjablonen. Daarnaast is uiteraard ook op detailniveau advies geleverd om aangevraagde vergunningen op de juridisch meest verantwoorde wijze te beoordelen. Dit heeft er niet toe geleid dat er geen zienswijzen / bezwaarschriften / beroepschriften zijn ingediend. Helaas biedt het registratiesysteem op dit moment nog niet de mogelijkheid om hier specifiek op in te zoomen. Het aantal zienswijzen ingediend naar aanleiding van een bekendgemaakte ontwerp-vergunning is ongeveer 10. Bij de Commissie Rechtsbescherming Meierijstad is in 2017 ongeveer een 8-tal bezwaarschriften behandeld met betrekking tot afgegeven vergunningen. In beroep en hoger beroep ging het over ongeveer 2 tot 3 zaken.

3. Toezicht en Handhaving

Toezicht en handhaving is in het jaar 2017 met een beperkte capaciteit van start gegaan. Dit had te maken met het vertrek van een aantal collega's (pensioen / andere werkgever). Het invullen van de openvallende vacatures heeft pas begin 2018 kunnen plaatsvinden. Mede hierdoor en vanwege het nog niet op de juiste wijze gebruik maken van het registratieprogramma Squit zijn er over 2017 nog geen betrouwbare gegevens beschikbaar. Het mag daarom dan ook duidelijk zijn dat ook bij toezicht en handhaving de focus naast het reguliere werk vooral gericht is op het goed inregelen van Squit en het optimaliseren van de werkprocessen.

Het aantal controles dat is uitgevoerd met betrekking tot de Wabo taken is ongeveer gelijk te stellen met het aantal afgegeven Wabo-vergunningen dus ongeveer 650 controles. Hierbij heeft de focus gelegen op die controles waarbij het risico met een kans op een calamiteit het grootst is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de brandveiligheid van een pand waarin veel personen tegelijkertijd kunnen verblijven of bouwwerken met een zeer van belang zijnde constructie etc. Het toezicht en de handhaving vindt plaats conform de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS). Bij geconstateerde overtredingen wordt op basis van het geconstateerde in samenhang met het al dan niet bewust handelend gedrag van de overtreder de wijze van optreden bepaald en opgestart. In een klein aantal gevallen heeft dat direct geleid tot handhavend optreden in de vorm van het opleggen van een (tijdelijke) bouwstop onder een last met een dwangsom of het sluiten van een pand wegens een overtreding op grond van de Opiumwet. Indien het gedrag in samenhang met de geconstateerde overtreding minder zwaar is, dan zal na een hercontrole waarbij de overtreding niet is opgeheven eerst een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom worden verzonden. Deze zal uiteindelijk bij voortduring van de overtreding worden omgezet in een definitieve dwangsom beschikking. In 2017 gaat het hierbij om ongeveer een drietal dwangsom beschikkingen die zijn opgelegd. Na afloop van de begunstigingstermijn zijn uiteindelijk de overtredingen opgeheven.
Wanneer het toezicht overgaat in handhaving, dus wanneer na de eerste hercontrole de overtreding niet is opgeheven wordt de zaak overgedragen aan een van de juristen, die neemt dan het voortouw in het handhavingsproces.

Voor wat betreft het toezicht en de handhaving van de Apv, bijzondere wetten en de Drank- en Horecawet kan het volgende gesteld worden. Voor wat betreft de evenementenvergunningen en meldingen hebben 111 controles plaatsgevonden. Deze hebben niet geleid tot noodzakelijke vervolgacties. Controles met betrekking tot de Drank- en Horecawet, de wet op de kansspelen en exploitatievergunningen hebben integraal plaatsgevonden. Tijdens deze controles zijn vooral strijdigheden geconstateerd die onder andere betrekking hadden op het ontbreken op de deur van stickers waarop de aanduiding: "geen alcohol verstrekking aan < 18-jarigen", terrassen die niet of niet of op de juiste wijze stonden vermeld op de vergunning en de tenaamstelling / rechtspersoon en / of aanwezige leidinggevende kwam niet overeen met de vergunning. De controles op het verstrekken van alcoholhoudende drank aan personen onder de 18 jaar is daarin meegenomen. Dit laatste onderwerp is ook bij controles van de grotere evenementen meegenomen als aandachtspunt. In zijn totaliteit hebben deze controles geleid tot een aantal verzoeken om de bestaande vergunning te aan te passen of om een nieuwe vergunning aan te vragen.

De uitvoering van het toezicht en de handhaving van de openbare ruimte is belegd bij de Boa's. In 2017-2018 zal vooral moeten gaan blijken of de Boa-capaciteit voldoende is om het grote grondgebied van Meierijstad geheel en voldoende te kunnen bestrijken. Het toezicht meer

risicogericht invullen en een andere prioritering aanhouden kan hierin al een verbeterstap zijn, hier zal de komende jaren op worden ingezet.
Dat er het nodige gedaan is blijkt uit het volgende overzicht wat een beeld geeft van waar de Boa's in 2017 mee bezig zijn geweest:

Thema	**aantal**
Parkeer overtredingen	83
Parkeer problemen	129
Folderdump	5
Illegale afvaldumping	79
Overige afval	42
Drank- en horeca	3
BRP adrescontroles	8
Wees fietsen	36
Hondenpoep	35
Overige overlast honden	21
Overige illegale zaken	220
Processen verbaal	139
Halt-verwijzingen	12

Naast deze taken hebben er ook wekelijks 's avonds /'s nachts controles plaatsgevonden voornamelijk gericht op het voorkomen van jeugdoverlast. Hierover kan gesteld worden dat dit zeker zijn effect heeft, de jeugdoverlast is een stuk minder geworden wat mede gedankt kan worden aan de publiciteit die er in de plaatselijke media aan is gegeven. Van belang blijft om hier regelmatig alert op te blijven.

Zoals eerder al aangegeven gaat de zaak over naar de juristen op het moment dat het toezicht overgaat in handhaving. Dat gebeurt ook bij de APV / bijzondere wetten / Drank- en horecawet gerelateerde zaken. Met betrekking tot APV gerelateerde zaken gaat het bijvoorbeeld om het door het toepassen van bestuursdwang laten wegslepen van een aanhangwagen, of het niet naleven van een exploitatievergunning. Dit soort zaken hebben er in 2017 ongeveer 3 plaatsgevonden.

Verder worden ook de zogenaamde Opiumzaken door de juristen opgepakt. Dit houdt in dat wanneer er een hennepkwekerij wordt opgerold door de politie, de juridisch medewerker na ontvangst van alle relevante informatie de handhavingsbeschikking opstelt zoals is vastgelegd in het Meierijstadse Opiumbeleid. In 2017 heeft dat tot een 6-tal beschikkingen geleid waarbij de (tijdelijke) sluiting van een pand is opgelegd. Tegen een aantal van deze besluiten is ook bezwaar en in een tweetal gevallen ook een verzoek om voorlopige voorziening en beroep ingesteld bij de rechtbank. Het verweer en de vertegenwoordiging van het college wordt verzorgt door de juridisch medewerkers.

4. Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

Ingevolge artikel 7.1 van het BOR moeten de daarin bedoelde basistaken milieu verplicht worden overgedragen aan een omgevingsdienst. De ODBN doet deze taken voor de 17 gemeenten in Noordoost Brabant en voor de provincie. Jaarlijks doet de ODBN daar ook verslag van. Het verslag over 2017 is als bijlage toegevoegd. In dit verslag geeft de ODBN tevens aan hoe zij invulling heeft gegeven aan het vorig jaar vastgestelde Regionaal Operationeel Kader (ROK).

Naast deze verplichte basistaken heeft de gemeente Meierijstad het afgelopen jaar ook een groot deel van de overige milieutaken bij de ODBN belegd. Deels had dat te maken met het vertrek van een 3-tal medewerkers die een groot deel van deze overige milieutaken uitvoerden vanuit de voormalige gemeenten Schijndel en Sint-Oedenrode. Voormalig Veghel had al alle overige milieutaken overgedaan naar de ODBN. Binnen Meierijstad was besloten om 2017 te gebruiken om hier definitief over te oordelen. Dit is in de tweede helft van 2017 opgepakt en medio april 2018 zal hierover een definitief besluit worden genomen. Dan is duidelijk of Meierijstad zelf nog een deel van de milieutaken doet of dat deze in zijn totaliteit worden belegd bij de ODBN.